การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์ที่อยู่ในเขตและนอกเขตพื้นที่สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด 2) เปรียบเทียบสภาพเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์ที่อยู่ในเขตและนอกเขตพื้นที่สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด 3) ศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกในเขตสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด จ.เชียงใหม่ ต่อการจัดที่ดินของกรมส่งเสริมสหกรณ์ และศึกษาปัญหาและอุปสรรคของสมาชิกในการดำรงชีพและประกอบอาชีพ ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ในเขตและนอกเขตพื้นที่สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด จำนวนกลุ่มละ 97 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Sampling) โดยทำการรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ SPSS/PC^{+} ซึ่งสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ไคว์สแคว์ และ t-test

จากการศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลทั้งสองกลุ่มมีสภาพทางสังคมส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน คือ เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี การศึกษาระดับ ป.1 – ป.6 มีจำนวนคนในครัวเรือน 3 – 4 คน มีประสบการณ์ประกอบอาชีพทางการเกษตร 31 – 40 ปี แต่สมาชิกในเขตมีการเอื้ออาทรต่อชุมชนโดยการปลูกป่า ส่วนสมาชิกนอกเขตเป็นการอนุรักษ์แหล่งน้ำ

ในด้านเศรษฐกิจพบว่า ผู้ให้ข้อมูลในเขตมีการใช้ประโยชน์ในที่ดินโดยปลูกถั่วเหลืองเป็นส่วนใหญ่ มีรายได้ภาคเกษตรเฉลี่ย 58,357.79 บาทต่อปี มีรายจ่ายภาคเกษตรเฉลี่ย

18,065.98 บาทต่อปี มีรายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 55,902..06 บาทต่อปี มีรายจ่ายนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 43,610.83 บาทต่อปี มีทรัพย์สินเฉลี่ย 314,224.26 บาทต่อปี แหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพใช้เงินทุนของตนเองเป็นอันดับแรก และมีหนี้สินจากการประกอบอาชีพภาคเกษตรเฉลี่ย 44,525.77 บาทต่อปี สำหรับผู้ให้ข้อมูลนอกเขตมีการใช้ประโยชน์ในที่ดินโดยปลูกถั่วเหลืองเป็นส่วนใหญ่เช่นกัน แต่มีรายได้ภาคเกษตรเฉลี่ย 43,460.32 บาทต่อปี มีรายจ่ายภาคเกษตรเฉลี่ย 15,412.37 บาทต่อปี และมีรายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 43,475.78 บาทต่อปี มีรายจ่ายนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 32,695.10 บาทต่อปี มีทรัพย์สินเฉลี่ย 146,662.89 บาทต่อปี ใช้เงินทุนของตนเองในการประกอบอาชีพเป็นอันดับแรก และมีหนี้สินจากการประกอบอาชีพภาคเกษตรเฉลี่ย 15,350.51 บาทต่อปี

สำหรับปัญหาและอุปสรรค พบว่า สมาชิกในเขตประสบปัญหาอุปสรรคในด้านต่าง ๆ คือ ที่ดินทำกินที่ได้รับจัดสรรจากทางราชการไม่เพียงพอ ปัจจัยพื้นฐานและแหล่งน้ำที่ทางราชการจัดสร้างให้ไม่เพียงพอและไม่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพ ขั้นตอนการออกเอกสารสิทธิ์ล่าช้าและยุ่งยาก และราคาผลผลิตตกต่ำ ส่วนสมาชิกนอกเขตประสบปัญหาอุปสรรคด้านต่าง ๆ คือ ขาดที่ดินทำกินเป็นของตนเอง อยากให้ทางราชการจัดนิคมสหกรณ์เพิ่ม ราคาผลผลิตตกต่ำ และขาดเจ้าหน้าที่ของทางราชการในการให้คำแนะนำส่งเสริมอย่างจริงจังและใกล้ชิด

สำหรับการเปรียบเทียบสภาพทางสังคม พบว่า ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.01$

สำหรับอายุ สถานภาพการสมรส จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ประสบการณ์ประกอบอาชีพ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ การฝึกอบรม การมีส่วนร่วมในสังคม ความเอื้ออาทรต่อชุมชน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อเปรียบเทียบสภาพทางเศรษฐกิจ พบว่า จำนวนพื้นที่เดิมที่เข้าครอบครอง จำนวนพื้นที่ปัจจุบันที่เข้าครอบครอง การใช้ประโยชน์ในที่ดินที่ถือครอง รายได้ในภาคการเกษตร รายจ่ายนอกภาคการเกษตร ทรัพย์สินและหนี้สินที่เกิดจากการประกอบอาชีพและการดำรงชีพในภาคการเกษตร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.01$

สำหรับรายได้นอกภาคการเกษตร รายจ่ายในภาคการเกษตรและหนี้สินที่เกิดจากการประกอบอาชีพและการดำรงชีพนอกภาคการเกษตรไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

This research aimed to 1) identify socio-economic characteristics of the cooperative members who lived inside and outside the areas of Phrao Land Settlement Cooperative, Ltd., 2) compare socio-economic characteristics between the members of the two groups, and 3) study opinion of the members about land usage management of the Department of Cooperative Extension, problems and threats of their occupations and life-earning. The respondents were the Phrao Land Settlement Cooperative Ltd., members who lived inside and outside the cooperative's area. Ninety-seven samples were drawn from each group by means of multi-stage sampling procedure. Scheduled interview was used to collect the data. The data were processed by SPSS/PC^{+} using percentage, frequency, Chi-square and t-test.

It was found that most of respondents in the two groups had no significant difference in terms of their social characteristics. Most of the respondents in the two groups were male, aged between 41-50 years old, who finished primary education, had 3-4 family members, and had about 31-40 years of experience

in agricultural career. The respondents in the cooperative's area expressed their concern to the community by foresting while the group who lived outside preserved the reserviors.

In economic aspect, the respondents in the cooperative's area utilized their land by growing soybean. They had 58,357.79 baht/year of income from farm while farming expense was 18,065.98 baht/year. They also had 55,902.06 baht/year of off-farm income while the expense for it was 43,610.83 baht/year, on average. The respondents had an average value of assets of 314,224.26 baht/year. Their own money was the first priority to use for investment. They still had an average 44,525.77 baht/year of debt annually.

For the members who lived outside the cooperative area, it was found that most of them grew soybean also. They had an average of 43,460.32 baht/year of income from farm while farming expense was 15,412.37 baht/year, off-farm income was 43,475.78 baht/year and expense was 32,695.10 baht/year, on average. They had an average value of 146,662.89 baht of assets. Their own money was the fist priority to use of investment. They still had an average of 15,350.51 baht of debt per year.

With respect to problem and threats, the respondents in the area had opinion that the agricultural land allocated by the government was not large enough for farming. The infrastructure and reservoirs allocated was not enough and not appropriate for farming as well. Documentary process was complicated and took too much time. They price of farm produce was low. The respondents outside the area had problem of not having their own farm land. They wished the government to expand the cooperative area. Their produce's price was low. Lack of government's officials to closely support and give advice.

Comparing the social variable, it was found that education and the member of family members between the two groups of respondents were significantly different.

For the variables of age, marital status, occupation, experience, communication with government's agency, training, experience community participation,

and community concern, there was no significant difference of social variables between the two groups of respondents.

Comparing among the variables of land occupation, land usage, farm income, off-farm expense, assets and debts stemming from framing and earning life, there was significant difference of these economic variables between the two groups of respondents.

For the variables of off-farm income, farm expenditure, and debts from off-farm occupation, there was not significant difference between the two groups of respondents.